

LUKIJALTA

Maaseutuasumista epäterveen keskittämisen sijaan

Posti lupasi ilmoituksessaan (8.1.2015) tuoda maan joka kolkkaan ateriat lämpimänä ja muut elintarvikkeet kylmäketjun katkeamatta. Se on paljon luvattu. Toivotaan, että Posti onnistuu tässä hinnoittelemtatta itseään ulos palvelusta.

Jos Postin visio toteutuu, enää ei tarvitse jatkaa ympäristöä saastuttavaa rallia marketteihin, vaan päivittäistavaratkin voi tilata kätevästi netistä ja huomenissa ne ovat jo kotiovelle. Tämä edellyttää tietenkin vastaanottajalle uudenlaisia kylmäsäilytystiloja ja lähettäjälle pitkälle vietyä logistiikkaa, mutta toteutuesaan sillä on valtavan myönteinen vaikutus ympäristöön ja yhteiskuntaan.

Koska monet työt ja oppivelvollisuuskin voidaan nykyisin hoitaa etänä, jäljelle ei jää järkevistä epäterveen keskittämisen jatkamiseksi. Glo-baalistikin ajatellen keskittymät johtavat lopulta suuriin vaikeuksiin.

Mikäli jokin taho estää terveen kehityksen, on syytä kysyä: onko Suomessakin jokin mafia, jonka intressejä maaseudun asuttaminen loukkaa? Kukahan tämän tutkisi perinpohjin?

Nyt siis kunnat liikkeelle kaavoittamaan tontteja pikkutaloille, jotka vastaavat vähintään kerrostaloasunnon koko- ja asumistasoa. Näin hankinta- ja asumiskulut saadaan aisoihin ja asukas voi niihin itse vaikuttaa.

Luonnon lähelle on kaikenikäisiä tulijoita, mutta varsinkin ikäihmisille maaseutu merkitsee fyysisesti ja psyykkisesti tervettä ympäristöä. Tämä puolestaan näkyy alentuvina hoitokuluina ja on siten kansantaloudellisestikin perusteltua.

Kyläkunnat uuteen kukoistukseen! Uusiakin kyläyhteisöjä voidaan luoda, ja sen myötä syntyy uutta yritystoimintaa-kin.

Samalla hoituu myös turvatomuuskysymys, mikä useiden

talonpoikaisjärkeä metsäteollisuuden investointeihin

Viime vuosikymmenien aikana sekä paperi- että selluteollisuuden kapasiteettia on Suomessa vähenetty. Uusinvestoinnit ovat puuttuneet. Talousmetsien kuitupuuvarannot ovat samanaikaisesti lisääntyneet.

Metsäliiton ilmoitus uuden sellu- eli biotuotetehtaan rakentamisesta Äänekoskelle on tämän takia ilouuttinen koko Suomelle. Tehdas käyttäisi pääosin havupuukuitua neljä miljoonaa kuutiota, joka vastaa noin kymmentä prosenttia kuitupuun nykykäytöstä.

Finnpulp Oy – jonka osakkaana muun muassa MTK on – julkisti lähes samanaikaisesti aikeensa rakentaa Kuopioon iso, 6,7 miljoonaa kuutiota havupuukuitua käyttävä sellutehdas. Tässä uhkaa toistua yksi suomalaisen metsäteollisuuden helmasynneistä eli päällekkäisten investointien toteuttaminen ilman riittävää selvyyttä tuotemarkkinoista.

Suomeen rakennettiin vuosina 1970–2000 liian paljon painopaperikapasiteettia. Se johti koneiden sulkemiseen vain vuosikymmeniä myöhemmin.

Onko puun hankinnan kan-

nahta järkevää, että sellutehtaat rakennetaan sadan kilometrin päähän toisistaan? Kajaani tai Kaskinen olisi järkevämpi sijainti Finnpulpin uudelle sellutehtaalle, mikäli pitkäkuituisen sellun markkinakasvu sen sallii.

Löytyy tuotealueita, joiden markkinoiden kasvu on vielä varmemmalla pohjalla kuin markkinasellun. Kartonki (kuljetus- ja kuluttajapakkauset) ja pehmopaperi kuuluvat näihin.

Mikään suomalainen yhtiö ei ole kunnolla panostanut aaltopahvia käyttävään kuljetuspakkausalaan, vaikka siihen olisi ollut kaikki edellytykset. Pehmopaperiala voi olla vaikeampi, mutta Metsä Tissuen rinnalle mahtuisi muitakin suomalaisia.

Metsäboardin kartonkipainotteinen investointistrategia on ollut järkevä yhtiön resurssit huomioiden verrattuna UPM:ään ja Stora Ensoon, jotka ovat jatkaneet pakertamistaan laskevilla sanomalehti- ja painopaperimarkkinoilla ilman kunnan panostuksia kasvaville tuotealueille.

Björn Forss
Tampere

rikkipäästöt (Tekniikka ja talous).

Leijukerrosspoltossa on korkea lämpötila ja merkittävät typpipäästöt. Siitä otsikon aforismin voi kääntää konkreettisemmaksi – ei tulta ilman savua.

Säästetään ja leikataan. Koulutus ja eläkkeet ovat kärsineet leikkauksista. Miljardin euron säästö on tavoitteena.

Timo Soini sanoi ennen vaaleja hyvän miljardisäästökohteen olevan tulivoiman tuen lopetus. Asteittaisena se toisi miljardin säästöt.

Miksi tämä ei tullut hallituksen ohjelmaan?

Eelis Pulkkinen
Raanujärvi

Kirjoittaja haluaa nostaa kyläkunnat uuteen kukoistukseen. Kuva on Kalkkisten kylältä Asikkalasta.

tutkimusten mukaan on suurten keskittymien lisääntyvä ongelma. Maaseudun mahdollisuuksien puolesta puhuu sekin tosiasia, että Suomessa on maata runsaat 5,5 hehtaaria henkeä kohden.

Maaseudun monimuotoinen kehittäminen on paras satsaus tulevaisuuteen. Sieltä saadaan kriisiaikoinakin ravinto, lämpö ja turvallisuus. Historia on sen opettanut.

Meillä on vielä mahdollisuus

viljellä ja varjella maata. Siinä tehtävässä tarvitaan jokaista. Toivottavasti uusi hallitusemme tarttuu tomerasti myös näihin kysymyksiin.

Paavo Lievonon
Jyväskylä

LUKIJAN KUVA

Satoa odotellessa

Mustikka kukkii tänä vuonna monin paikoin runsaasti. Ullavalaisen Jaana Mäkelän mukaan pölyttäjiäkin riittää. Nyt toivotaan vain, etteivät yöhallat tuhoa satotoiveita.

Hallituksella ei ratkaisuja pääongelmiin

Suomella on kaksi pääongelmaa. Toinen on pitkään jatkunut taloudellinen lama. Toinen on turvallisuuspoliittinen ongelma.

Hallitusohjelmassa on edelleen yhteiskuntasopimus, jolla pyritään sisäiseen devalvaatioon. Ruotsalaiset tulivat aikanaan hyvin nopeasti siihen tulokseen, että Ruotsissa se ei onnistu ja siksi heidän pitää pysyä omassa valuutassaan. Ei tule onnistumaan Suomessakaan.

Moni ulkomainen asiantuntija on käynyt sanomassa, että Suomen lama johtuu väärästä valuutasta. Uuden hallituksen ohjelman monet kohdat ovat kuitenkin näpertelyä, jolla vientiteollisuuden hintakil-

Ukrainan kriisin takia Suomi on nostettu näkyvästi esiin Venäjän mediassa.

tajat ovat ilmeisesti sitä mieltä, että Suomi on toiminut viisaasti hankkiessaan Nato-kortin hihaansa. Siinä Suomi on tehnyt pahan virhearvion.

Venäjä ei jää odottamaan, että esimerkiksi Nato laittaa veitsen Pietarin kurkulle tuomalla ohjuksensa kivenheiton päähän Pietarista. Leningradin piiritys on venäläisten kollektiivisessa muistissa, ja sen

VIERASKOLUMNI

Paniikkia urbaanissa limousinassa

Vaalitulos on synnyttänyt erityisesti pääkaupunkiseudulla kovan nostatuksen, jonka pääsisältönä on väite, että kaupungistumista ei enää hyväksytä. Kaikki alkoi viattomasti, kun näyttelijä Krista Kosonen päivitteli, etteivät hänen maailmaansa perussuomalaiset kuulu; hän ei tunne yhtäkään.

Sittemmin kierre kiihtyi ja nyt kihisee kunnolla. Kiilusilmäisten maakuntien miesten ja naisten pelätään sysäävän suurkaupunki-Suomen ahdinkoon.

Syrjäläseiden valtionosuudet ja elättikuntien asukkaat ovat uhkaamassa Suomen perustavanlaatuisia globaaleja kilpailuetuja, jotka voivat toteutua ainoastaan yhden ylivertaisen metropolin kautta. Keskustan talousmaantieteellisen työryhmän pohdinta asuntorakentamisen liiallisen keskittymisen haitoista on saanut ilmestyksikirjan pedon hahmon.

Suurkaupunki-ikoni Osmo Soininvaara on huolissaan, kun teollisuuskaupungit eivät muunnu Helsingin kaltaiseksi mannermaisiksi cityiksi (esimerkiksi Suomen Kuvalehti 20/2015). Turku on jo menetetty. Tampereella on vielä toivoa.

Suuri osa Suomea on urbaanijutuille tuntematonta, alhaisen tuottavuuden jättömaata. Äänekosken biotuotetehtaan miljardi-investointi ei ansaitse huomiota: Vaikka se toteutuu käytännössä, on se cityteorian vastainen.

Vietteleviä tutkimuksia tehdään maakuntien tupajäärien pehmittämiseksi. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän tilaamassa tutkimuksessa todetaan, että itse asiassa Pisararata ei ninkään hyödyttäisi Helsingiä, vaan suuri hyöty pirskahtelee ympäri maakuntia kymmenin tuhansin työpaikoin.

Tarjotaan myös avokämentä. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT haluaa tuoreessa raportissaan Hyvän valtionosuusjärjestelmän periaatteet osoittaa, kuinka epäkelpoa tuottamattomien syrjäläseiden tukeminen valtionosuuksilla on. Resurssija tulisi suunnata nykyistä huomattavasti enemmän tuotaville ja luovuutta kuhiseville

suurimmille keskusseuduille.

Puheet ovat tulleet hyvin suorasukaisiksi. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen raportissa annetaan ymmärtää, että syrjäläseilla voi toki asua, mutta se on tehtävä omalla kustannuksella. Yhteiskunnan ei tulisi tällaisiin pitoihin osallistua.

Perinteinen näkemys solidaarisuudesta ja hyvinvointivaltion yhteiskuntasopimuksesta, jonka mukaisesti vauraammat seudut avittavat vähemmän vauraita, on urbaani-intellektuellinen some-todellisuudessa aikansa elänyt. Ei muisteta, että niin sanotut alhaisen tuottavuuden alueet kasvattavat osaavaa työvoimaa myös keskusseutujen tarpeisiin. Sen sijaan suorasukainen markkina-ajattelu ja itsekkyysden eetos keräävät peukutuksia ja haastatteluupyyntöjä.

Pääkaupunkiseudun media manaa tihtiyvsti asiantuntijoita todistamaan, kuinka mahdoton on idea hajautetusta Suomesta. Pyynnöstä laulavia hyödyllisiä idiootteja riittää.

Pääkaupunkiseudun media manaa tihtiyvsti asiantuntijoita todistamaan, kuinka mahdoton on idea hajautetusta Suomesta. Pyynnöstä laulavia hyödyllisiä idiootteja riittää.

Tämä on kahden aluekehitysnäkökulman mittelö. Pohjimmiltaan kyse on politiikasta ja arvovalinnoista. Metropolivaltiovisionäärien ei kannattaisi verhota ideologisia ja kaunaisia pyrkimyksiään kvasitutkimuksiin, vaan antaa-tua reilun debattiin.

Toisaalta väen vängällä manattu vastakkainasettelu ”me urbaanit tulevaisuuden toivot – te menneisyyteen kääriytyneet maalaistolllot” on ärsyttävän epäoleellinen. Suomea on kehitettävä kokonaisuutena. Tarvitsemme vahvat kaupungit, monipuoliset paikallisyhteisöt ja moniin yhteiskunnallisiin tarpeisiin vastaavan maaseudun.

Suomi on ja pysyy pienten yhdyskuntien maana. Tässä mikrokosmoskessa ei ole varaa näennäisiin vastakkainaseteluihin, jotka vievät harhaan oleellisesta: isänmaan kokonaisedun turvaamisesta.

HANNU KATAJAMÄKI on Vaasan yliopiston aluetieteen professori.

hannu.katajamaki@uva.fi

VERKOSSA SANOTTUA

Voit kommentoida juttua osoitteessa facebook.com/maaseuduntulevaisuus.fi tai maaseuduntulevaisuus.fi

Verkkokommentoitajat moittivat lomitussäästöjä

Hallituksen päätös säästää vuositasolla 20 miljoonaa maatalouslomituksesta keräsi moitteita MT:n facebook-sivuilla.

Nettikommentoitajien mielestä viljelijä ansaitsee lomansa ja hallitus leikkaa väärästä paikasta.

”Maatalous näkyy joutuvan maksumieheksi joka asiassa. Hallituksessa aina maataloutta rokotetaan”, **Jaakko Sydänmaa** toteaa.

”Lomituspalvelujen leikkaaminen oli huono päätös. Viljelijöiden jaksaminen monenlaisissa paineissa on muutenkin heikentynyt. Toivottavasti sitä voidaan vielä säätää ja muuttaa”, **Pirjo Kankaanpää** puntaroi.

Puolueiden aikaansaannoksiin ei olla tältä osin tyytyväisiä.

”Maalaisliitto ja SMP... Mites ne kiipeät leikkaukset koskettavat hyvätulaisia ja rikkaita?” **Aki Ahonen** tivaa.

Lomituseleikkauksien uskotaan heijastuvan paitsi maatalousyrittäjien jaksamiseen, myös eläinten hyvinvointiin.

”Kun maatilojen tukia leikataan ja palveluja poistetaan, saadaan samalla sanoa hyvästii eläinten olojen parannuksille”, pohtii **Reija Hirn**.

Maria Varsell ehdottaa, että päättäjiltäkin voisi vastavuoroisesti poistaa lomat.

”Lomat pois kansanedustajiltakin. Palkka maksetaan joskus ensi vuonna. Sitten laulain töitämme teemme yhdessä.”

Reijo Honkola muistuttaa, että maataloudessa työskentelevät lomailevat jo nyt harvoin.

”Eikö tasapuolisuuteen vedoten kaikilla suomalaisilla olisi kolme sunnuntaita koko vuodessa sopiva määrä lomia. Huomaisi niin herrat kun narrit mitä he karehtivat.”

MT:n facebook-sivuilla keskusteltiin myös ministerinimityksistä.

”Välissä ei ole Suomea”, **Petri Ruotsalainen** harmittelee.

”Onneksi ministereitä on sentään muualtakin kuin etelärannikoilta”, **Riitta Mäkinen** vastaa.

Maale rakentamisen vapauttaminen puolestaan kerää enemmän kiitosta kuin moitteita.

”No nyt on viimeinkin maasa johtaja! Näinköhän vasureiden ja vihreiden iänkaikkinen kiusanteko loppuu”, pohtii **Harri Suutari**.

”Tämä ei välttämättä helpota maatalouden harjoittamista. Asutusta alkaa tulla yhtä enemmän talousrakennusten viereen ja peltojen läheisyyteen. Valittaminen pölystä, melusta yms. lisääntyy”, aprikoi **Jussi Talvite**.

JUKKA KOIVULA